

5309

Onsdagen 7de Octbr 1846

Grundtvigs prædikenmanuskripter fra 1845-46
udgivet januar 2010 af Lars Toftdahl Andersen
i Grundtvig-Byens digitale bibliotek med støtte fra
Tipsmidlerne (2001) og N.F.S. Grundtvigs Fond (2010).

7 ms, fasc. 64

Onsdagen 7de Octbr 1846

Eph. III. 13-17.

Jeg bøier mine Knæ for Vorherres *Jesu Christi* Fader, af Hvem al Faderlighed i Himlene og paa Jorden har Navn, at Han, efter sin Herligheds Rigdom, vil skiænke eder ved sin Aand en mægtig Bestyrkelse for det indvortes Menneske, saa *Christus* ved Troen maa boe i eders Hjerte, og I, rodfæstede og grundfæstede i Kiærlighed, mægte med alle de Hellige at begribe Breden og Længden, og Dybden og Høiden, og lære at kiende den Christi Kiærlighed, som overgaaer Forstanden, saa I kan opfyldes til al Guds Fylde.

Christne Venner! naar vi høre en saadan Apostolisk Tale om de aandelige Ting og det indvortes Menneske, som den i vor Text, da føler vi ret, hvor langt vi er tilbage i ret christelig Oplysning, som er aandelig Viisdom og Forstand, thi Talen om Breden og Længden, Dybden og Høiden af de Helliges Samfund kan endogsaa let synes os saa dyb, at vi ikke tør begynde at tænke paa, hvad det vil sige. Men en saadan Skræk for det Dybe og Dunkle sømmer sig dog ingenlunde for os, som troe paa *Jesus Christus*, thi vi er dertil kaldede at see Lys i Herrens Lys og være Lysets Børn, og for os er den Hellige Skrift ingen Lov, som vi skulde nærme os med Frygt og Bævelse, men et Evangelium om Christi Herlighed, som vi skal nærme os med Lyst og Glæde, da det ingenlunde fordømmer vore Skrøbeligheder, men tjener Aanden til at afhjælpe dem, saa vi stedse klarere

Onsdagen 7de Octbr 1846

skue Guddoms-Glandsen i Vorherres Jesu Christi, Guds Billedes Aasyn, og forvandles derefter fra Klarhed til Klarhed.

Og see, m. V. naar vi nu med den Frimodighed som vi har faaet Magt og Ret til i Daaben, hvor vi tildøbtes Jesus Christus og blev i ham Guds Børn, lytte til Hans Apostels Tale, da mærker vi strax, den er ingenlunde saa dunkel for os, som den ved første Øiekast synes, thi ogsaa vi bøie jo med ham vore Knæ for Vorherres *Jesu Christi* Fader, Himmelens og Jordens Skaber, og kan godt forstaae, at af Gud-Fader, som er Kiærligheden selv, har al Faderlighed baade i Himlene og paa Jorden sit Navn, og at det er os en evig Trøst at være en saadan mageløs kiærlig og almægtig Faders Børn.

Og naar nu Apostelen siger os, *hvad* han beder Vorherres Jesu Christi, sin og vor Himmelske Fader om, nemlig: at vi maae bestyrkes ved Aanden i Henseende til det indvortes Menneske, da kan vi jo Alle godt sige Amen til hans Bøn, ja, maae jo sige Amen af ganske Hjerter netop naar vi føle, hvor svage vi er, hvor høit vi trænger til den Bestyrkelse, han nedbeder til os, thi at det er ved Aanden, ved den Hellig-Aand, som er Kraften fra det Høie, vi ene kan faae Magt og Styrke til at være Guds Børn og voxe derefter, det hører jo til vor christelige Børnelærdom, og at det er det indvortes Menneske, det først og fremmerst giælder om, det følger jo af sig selv, da det baade er vort inderste, vort Hjerter hvorpaa Gud seer, og Vorherre Jesus Christus udtrykkelig vidner, at naar

Onsdagen 7de Octbr 1846

det Indvortes først er rensat, da bliver ogsaa det Udvortes reent, thi Munden taler af Hjertets Overflødighed og ligesom alt Ondt udgaaer indvortes fra, saaledes ogsaa alt Godt, da et godt Træ ligesaa lidt kan bære slet Frugt, som et slet Træ kan bære god Frugt.

Hvad nu Apostelen fremdeles siger, skal blive Følgen af vor Bestyrkelse ved Aanden, det er vist nok dybe og hemmelige Ting, nemlig at *Christus* ved Troen skal boe i vore Hjerter og at vi, rodfæstede og grundfæstede i Kiærlighed, skal med alle de Hellige

formaae at begribe Breden og Længden Dybden og Høiden i Alt, men naar vi troer paa Jesus Christus, som Guds Søn, vor Gienløser, da maae vi jo inderlig ønske os ham saa nær, som Troens Ord i vor Mund og i vort Hjerte, og skiøndt vi ikke begriber, hvordan det gaaer til, saa veed vi jo dog, han har lovet at være med Sine alle Dage til Verdens Ende, og kan umuelig tvivle paa, at han ogsaa vil være med os, naar vi troe hans Ord til os ved Naadebordet: tager! æder! det er mit Legeme, som gives for eder; drikker alle heraf! det er mit Blod, som udgydes for eder til Syndernes Forladelse.

Og see m. V. dette, at Vorherre Jesus Christus aandelig, hemmelig, men virkelig i Sandhed, vil ved Troen boe i vore Hjerter, det er hele det christelige Livs dybe Hemmelighed, thi, som der staaer skrevet, vil han, som boer i os ogsaa vandre i os, saa vi bliver i denne Verden ligesom han var, vandrer og virker, som Guds Sønner og Døttre i Fællesskab med Guds eenbaarne Søn, saa vi baade lærer at kiende hans Kiærlighed og rodfæstes

Onsdagen 7de Octbr 1846

i den, thi Kiærlighed er det jo alene, som giver indvortes Fællesskab, og Kiærlighed, sand Kiærlighed til Gud og Næsten, veed vi jo er ligesaavel Lovens Fylde, som den er fuldkommenheds Baand. Uagtet vi derfor føle, at det endnu ikke er saa godt med os, at vi endnu ikke er saaledes rodfæstede og grundfæstede i Kiærligheden, som Apostelen beder om, vi maae blive, saa kan og maae vi jo dog af Hjertet istemme hans Bøn og inderlig dele hans Ønske og fatte et godt Haab om dets Opfyldelse, da Vorherre *Jesus Christus*, som gjør Alt hvad Faderen gjør, ogsaa vil boe og vandre og virke hos os.

Naar nu Apostelen endelig nævner det store, guddommelige] Begreb, som alle de Hellige skal deeltage i, saa Intet i Himlene eller paa Jorden er dem for bredt eller for langt, for høit eller for dybt, da er det vist nok hvad der overgaaer vor Forstand, men det siger han jo selv, og aabenbarer os kun, at Guds Kiærlighed den er et saadant altomfattende, guddommeligt Begreb, som vi, rodfæstede og grundfæstede i Kiærligheden, engang i de Helliges Samfund, skal blive os bevidst, som de Helliges Arvedel i Lyset, og det er jo en Spaadom, som det for hvert troende Hjerte allerede er en Lyst at høre og

vil være en usigelig Fryd at see opfyldt, saa det bliver os evig klart, hvor vidunderlig høit og dybt Christus har elsket os, saa at ligesom det behagede Faderen, at al Guddoms-Fylde skulde boe i ham, saa behager det vor kiærlige Frelser, at den skal ogsaa boe i os, som Apostelen siger, at vi skal kiende den Christi Kiærlighed, som overgaaer Forstanden og opfyldes til al Guds Fylde.

Onsdagen 7de Octbr 1846

[Ny begyndelse.]

Jeg bøie mine Knæ for Vorherres Jesu Christi Fader, af Hvem al Faderlighed i Himlene og paa Jorden har Navn, at Han, efter sin Herligheds Rigdom vil skiænke eder kraftelig at styrkes til det indvortes Menneske, saa Christus ved Troen maa boe i eders Hjerter, og I, rodfæstede og grundfæstede i Kiærlighed, mægte med alle de Hellige at begribe hvad der er Breden og Længden og Dybden og Høiden, og at kiende den al Kundskab overgaaende Christi Kiærlighed, saa I kan fyldes til Guds Fylde!

Det er Apostelen *Pauli* dybe Tale, hvori der vist nok findes Meget, som endnu er os alle for dunkelt, men Grundvolden er dog klar for hvert christent Øie, thi at Christus ved Troen maa boe i vore Hjerter og vi derved blive saa rodfaste og grundige i Kiærligheden, at vi kan begribe Christi os endnu ubegribelige Kiærlighed, det er jo dog vort Hjertes Begiæring, naar vi bøie Knæ ved Naadebordet, og skedte kun det, da vilde ogsaa de Helliges Samfund i hele sin Brede og Længde, Høide og Dybde være os klart, thi Kiærligheden, Christi Kiærlighed, hvormed Han købde os alle, den klarer ogsaa Alt.

Derfor, kiære Venner! lad os ikke blot naar vi mødes her, men paa alle vore Veie og alle vore Dage, som vi faae Naade til, med Apostelen bøie vore Knæ for

Onsdagen 7de Octbr 1846

Vorherres Jesu Christi Fader, med den inderlige Bøn for os Alle med hverandre, at Christus maa ved Troen boe i vore Hjerter og med vort Øie stadig fæstet paa Herrens Bord, hvorved det er, han opfylder sit Løfte at være med Sine alle Dage til Verdens Ende, og med Øren og Hjerte opladt for Ordet, som han taler til os: tager, æder! det er mit Legeme, drikker alle, det er den ny Pagts, Daabs-Pagts Kalk i mit Blod! ja, lad os det! da vil hele Apostel-Bønnen gaae i Opfyldelse paa os, saa vi slaae Rødder i den indbyrdes Kiærlighed, og blive derved altid rigere i Gud og dygtigere til at kiende Vorherres *Jesu Christi* overvættets Kiærlighed, som virkelig ombyttede Himlens Herlighed med Jordens Armod, Herrevæsenet med Tjenerskikkelsen, den dybe Fred med den haarde Strid, den lyse Glæde med den mørke Sorg, blot for at frelse og saliggjøre os arme Syndere og Dødens Trælle!

Ja mine Venner! der er ingen anden Vei til at kiende den sande Kiærlighed end at dele den, end selv at elske, og da Gud er Kiærlighed, saa er der heller ingen anden levende Guds-Kundskab end Kiærlighed, som skrevet staaer: hvo som ikke elsker, kiender ikke Gud, og dog er netop Kiærligheden den Olie, hvoraf vi ei kan frembringe den mindste Draabe, om vi end brændte vort hele Legeme, ei kan købe den mindste Draabe for al Verdens Guld eller med al mulig Møie og Bekymring, saa vor Saligheds-Sag var fortvivlet, hvis ikke Vorherre Jesus selv med al sin Kiærlighed kunde og vilde ved Troen boe i vore Hjerter, men da han kan og vil det, da han virkelig gjør det, ved at give de Troende sit Kiød at æde og sit Blod at drikke, saa er den fortvivlede Knude løst, afløst af Kiærlighed som Fuldkommenheds Baand Amen!

Onsdagen 7de Octbr 1846

See Christne Venner! saaledes opgaaer der Lys for os selv over Guds Dybheder, naar vi troe paa Guddoms-Lyset i Jesus Christus og høre efter hvad Hans Aand taler til Menigheden, thi Herren lægger ikke Skjul over sit Ansigt for os, som Moses for Israels Børn, men lader sit Ansigt som Solen lyse over os, til ogsaa vi, forvandlede fra Klarhed til Klarhed skal skinne som Sole i vor Himmelske Faders Rige, og naar vi troende fatte det Guds Herligheds Haab, og frem for Alt naar vi mødes ved Herrens Bord, bøie Knæ

med Apostelen for Vorherres Jesu Christi Fader med den inderlige Bøn, at det store Haab ogsaa maa opfyldes paa os, i det Christus boer ved Troen i vore Hjerter, da skal vi snart begynde at forundre os over den Christi Kiærlighed, som langt overgaaer vor Forstand, og stedse gladere forvente hans Herlighedsfulde Aabenbarelse, da han vil være herlig i alle sine Hellige og beundringsværdig i alle sine Troende. Amen! i Vorherres Jesu Navn Amen!